

Bolyongások

Orovec Krisztina fordítása

A kandúr éppen akkor jelent meg, amikor a nő leszedte az asztról a tányérokat meg a salátástalat. Egyetlen lendülettel átugrotta a kerítést, és az ételes tálja felé vette az irányt. Pontosan tudta, hol várja őt az enivaló. A nő vidáman felkiáltott:

– Hé, itt van Lola!

– Mondtam, hogy visszajön – szólalt meg egy hang odabentről. – Mindig visszajön.

A férfi a küszöbre lépett és az edények felé nyúlt, hogy átvegye őket a feleségétől. Elmosolyodott:

– A kandúrok mindig visszajönnek a hússzeletükért, ennyit talán csak tudsz rólunk.

A nő rejtelmes mosollyal válaszolt. Mindketten ott álltak még egy ideig, olyanok voltak így, mint egy zsánerkép, figyelték a hatalmas sárga kandúrt. A macska hangosan, mohón falta be az adagját. Egyszerre csak, talán mikor már úgy érezte, jóllakott, hátat fordított az edényének, és alapos mosakodásba kezdett. Először jól megnyalogatta a mancsát, azzal tisztogatta tovább ruganyos teste minden porcikáját. Szinte lehetetlen pózokba hajlította magát, nyelvvel így elérte a legtávolabbi pontokat is a hátán, a hasán és a farkán.

– Úgy tűnik, jól van – mondta a nő. – Mindene a helyén, nem hiányzik a füle, nem hiányzik a szeme, a farka is sértetlen, minden jel arra utal, hogy Lola úr ezúttal is megúsza.

– Hát persze – mondta a férj, s bement a házba. – Túl sokat aggódsz miatta. Főzők kávé.

A nő visszaült a terebélyes hársfa árnyékában álló asztalhoz. Meleg áprilisi nap volt. Tulipánok és nárciszok virítottak mindenütt, eljött az ő idejük. Rágyújtott, a kertet szemlélte. Nézte a bokrokat, amiket meg kellene metszeni, nézte, hol festene jól még egy-két virágtő, majd újra Lo-

lán pihent meg a tekintete, aki immár teljes nyugalomban hevert a kopott takarón, sárga szemével egyre álmosabban hunyorgott a gazdájára. A nő tudta, hogy hamarosan elalszik, s órákig fog aludni. Mindig így volt. Az emberek soha nem alszanak ilyen békésen, gondolta egy szemernyi irigységgel. Még gyerekkorukban sem. Mindenféle szörnyetegek háborgatják őket álmukban. Lola viszont tökéletesen gondtalanul aludt. Alig-alig lát-szott csak, hogy lélegzik: a hasa ritmikus fel-le mozgásából. Néha valami kis légytől vagy bogártól megrándult a füle. Néha ki sem nyitotta a szemét, úgy állt fel, nyújtzkodott, pózt váltott, majd aludt tovább. Enynyi volt az egész. Nem volt semmi gondja-baja. Nem gondolkodott azon, mi volt tegnap, nem voltak tervei, nem gyötörte irigység, nem voltak ambíciói, nem érzett félelmet. A nő ekkor arra gondolt: ki tudja, lehet, hogy a látszat csal, lehet, hogy megvannak neki is a maga macskagondjai? Kevésbé érezte valószínűnek. Lola így, alvás közben a teljes nyugalom mintaképe volt. Jóllakottan, tisztára mosdottan, gondtalanul hevert ott. Tökéletes biztonságban érezhette magát a számára otthont jelentő udvarban. A nő azon töprengett, tudja-e ez a macska egyáltalán, mi a biztonság? Vagy csak a félelemtől tud, s arról is csak akkor, abban a pillanatban, amikor éppen megérzi.

A kandúr szemlélése különös módon mindig megnyugtatta őt. Szeretett mellette ülni, mellette aludni, mellette filmet nézni, vele együtt enni, könyvet olvasni, míg a macska fejét a nő papucsán pihentetve szunyókál – egyszerűval szerette, mikor a kandúr itt van a látókörében.

De mikor nem volt itt, mindig nyugtalankodott. Amikor kóborolt a környékbeli udvarokban, róttá a járdákat és bolyongott a kis nyírfaerdőben, amely közvetlenül az ő udvaruk mögött kezdődött. Azon töprengett, ki tudja, merre jár most Lola. És minden alkalommal aggódott, a legszörnyűbb forgatókönyveket pergette le magában.

Benn reked valakinek a pincéjében, keservesen nyávog éjjel-nappal, de senki sem hallja meg.

Felfalja a szomszéd hatalmas, vérszomjas kutyája.

Belesik a patakba, nem sikerül kievickélnie, megfullad.

Egy madarat kergetve felmászik a fára, felugrál a legvékonyabb ágig, és amikor már nagyon magasra ért, lezuhan, és teljesen összezúzza magát.

Megtámadja egy nagy csapat megtermett, nagy fejű kóbor macska, akik mind gyűlölik őt, aki szép, tiszta és mindig jóllakott. Tartott tőle, hogy ezek az örökké éhes kandúrok tisztában vannak vele: ő boldogabb. Biztosan megérzik az ilyesmit. Csak arra nem tudott rájönni, hogy ezeknek a tulajdonságoknak köszönhetően Lola vajon vonzóbbnak tűnik-e fel a nőtény kóbor macskák szemében, akiket időről időre megkörnyékezett

vagy pedig pont ellenkezőleg, a lánycicák jobban szeretik az eldurvult, sebhelyekkel teli, harci tróféákkal büszkélkedő kandúrokat? Ki is érthetné a macskákat? Ki is érthetné a nőket? Ki is érthetne bárkit is...

– Tessék a kávé – mondta a férje, és letett két csészét az asztalra.

A nővel szemben foglalt helyet. Az asszony hallgatott, továbbra is a kandúrt figyelte.

– Csak nem kezdted megint...?

A nő egy pillanatra ránézett, s megvonta a vállát.

– Kérlek – mondta a férje, s igyekezett nyugodt hangot megütni –, olyan sokszor beszéltünk már erről. Kérlek, ne kezd megint...

– De mindenki azt mondja, hogy úgy sokkal jobb lenne neki...

– Mindenki! Ki mindenki? – szakította félbe a férje a mondat közepén, szinte kiabálva. – Ki az a mindenki, ugyan mondd már!

– Ne kiabálj rögtön. Az állatorvos. És más emberek, akiknek van macskája. Mindenki azt állítja, hogy egyáltalán nem kóborolna, ha kasztrálnánk. Jobban kötődne hozzánk, mindig itt ülne az udvarban.

– Igen, itt ülne, mint egy tárgy. Mint egy kitömött macskatetem.

– Ne túlozz...

– Én túlzok? – szinte egy kortyra kiitta a kávé, és idegesen kopogtatott az asztalon az ujjaival. Tudod, tényleg elegendő van, nem akarok többé erről beszélni. Nem fogod kasztrálni ezt a kandúrt! Nem fogod és kész! És ne beszéljünk többé erről. Tényleg. Tényleg. Tudod mit, váltsunk témát most azonnal, ebben a pillanatban.

Lola egy percre felemelte a fejét, és lustán rájuk nézett. A nő arra gondolt: sejti-e vajon, miről beszélnek? És ha tudná, érdekelné-e egyáltalán?

Már ekkor a macska a hátára fordult, és aludt tovább. A szája kissé nyitva volt, kivillant a két éles szemfoga, kilátszott a nyelve hegye. A nő elborzadva arra gondolt: úgy fest, mintha elpusztult volna. Alig türtőztette magát, hogy oda ne menjen, s meg ne mozdítsa. Nem kívánta sokáig nézni őt, ahogyan ebben a döglött macskára emlékeztető pózban hever. Látott már életében néhány döglött macskát, és mindegyik pont ilyen volt: vicso-rogtak kissé, mintha utolsó, halotti órájukban keserűen nevettek volna önnön macskavégzetükön. Mintha a villódzó szemfogakkal és ezzel a nevetéssel vennének végső búcsút a világtól.

A nő azon morfondírozott: mi lenne, ha megmondanám neki, hogy döglött macskákról gondolkodom? Mi lenne, ha mindent elmondanánk egymásnak, amire gondolunk? Vagy, ami még rosszabb: ha a gondolatainkat nem tudnánk eltitkolni? Lehet, hogy akkor az emberek begyakorolnák a tiszta, biztonságos, transzparens gondolkodás technikáját?

Mosolyogva ránézett a férjira, s észrevette: arca változatlanul dühös.

– Most min nevensz? – kérdezte tőle a férje.

– Igyekszem kizárólag tiszta gondolatokat gondolni. Olyan gondolatokat, amiket bárki meghallhat. Mit gondolsz, lehetséges az ilyesmi?

– Nem hiszem, hogy szeretnéd hallani a mostani gondolataimat.

– Miért? – kérdezte a nő továbbra is mosolyogva. – Annyira rémisztőek lennének?

– Úgy gondolom – kezdte a férfi lassan, mintha jól meg akarná változtatni a szavait –, hogy te valójában uralkodni akarsz felette. Nem akarod, hogy bárhová elmenjen, nem akarod, hogy bármilyen élete legyen ezenkívül, ami itt van. Azt szeretnéd, hogy folyamatosan itt feküdjön a küszöbön és beilleszkedjen, a tökéletes otthon szerves részévé váljon. Nos, ezt gondolom.

A nő összehúzta magán a kardigánt. Hirtelen úgy érezte, valami jeges fuvallat járja át a tagjait, lehűlt a levegő. Felnézett a hársfa lombjára. Rezenéstelen volt. Nem fúj a szél, gondolta, nem fúj a szél, csak képzelem.

– Nem, nem igaz. Tudod magad is, hogy nem igaz. Én csak azt szeretném, hogy biztonságban legyen.

– És szerinted mi lenne ennek a biztonságnak az ára? Egy értelmetlen élet, melyben nincs sem vágy, sem kihívás, sem veszély, sem kockázat, sem harc, egy élet, amelyben minden csak arról szól, hogy ez a macska jól teltömje a hasát, utána meg lefeküdjön aludni? Biztos vagy-e benne, hogy tudod, mennyi élvezettől fosztod meg őt, csak azért, mert nyugodt akarsz lenni?

– Élvezet? Nem tudom, mi élvezet van abban, hogy folyton verekszik más kandúrokkal, hogy csupa seb, mikor hazajön, és utána hónapokig kell ápolgatnunk, gyógyítgatnunk? Hol van itt az élvezet?

– Honnan tudod – válaszolt a férje –, sohasem voltál kandúr. Nem tudhatod.

– És te voltál?

Kinyitotta a száját, mintha válaszolni akarna, de nem mondott semmit. Csak ült néhány másodpercig tátott szájjal, végül pedig felállt és a lépcsőhöz ment. Leült a küszöbre, megsimogatta Lola fejét. A kandúr két mozdulattal az ölébe kuporodott, és aludt tovább. Jól érezte magát, a nő látta rajta ezt. Jó volt neki ott, valakinek az ölében, nem volt szüksége verekedésre meg kóborlásra.

Hallgattak egy ideig, a nő lassan megitta a kávé, a férje gyengéden megsimította Lola hátát, nem hallatszott más, csak a macska dorombolása meg a hársfaágak közül a verebek veszekedése.

– Miért nem elég ez, nem értem – mondta a nő halkán, inkább önmagának.

A férje még mindig a macskát simogatta, közben ugyanolyan halkán válaszolt:

– Azért, mert odaát, e kerítésen túl, egy egész világ van, amit fel kell deríteni. Meg kell szaglászni. Meg kell harapni. Meg kell karmolni. Azért, mert minden kandúrnak joga van a sebeihez és a kóborlásaihoz. És ha ezzel nem tudsz megbékélni, akkor jobb, ha nem is próbálsz szeretni senkit. Soha.

Most már nagyon fázott. Bement a konyhába. Gépiesen mosogatni kezdte az ebédről maradt csetrest. Sok habot csinált, és érdeklődéssel figyelte a szappanbuborékokat, melyek a tenyerein keletkeztek, majd eltűntek a víz sugar alatt. Arra gondolt, hogy kissé nevetséges is ez az egész. A férje küszködése. Mintha nem tudná. Persze, hogy tudja. A sok jövés-menése. A túlzottan is nagy aluszékonysága. Persze, hogy tudja. Nemsokára megcsörren a telefon is. Persze, hogy tudja. És a férje újra elmegy majd valahová. És órákig távol lesz. Persze, hogy tudja. A férje is tudhatná, hogy ő tudja.

Később, amikor a férje már a kaput zárta be maga után, odakiáltott neki a küszöbről:

– Ne felejts villanykörtét venni útban hazafelé, kiegészít a fürdőszobában!

A férfi hangja egyre kevésbé hallatszott, de azért még meghallotta, mielőtt visszament volna a házba:

– Oké, ha még dolgoznak akkor az üzletek...

A kandúr csendben beosont a nővel együtt a házba.

– Mit szólnál egy virslihez? – kérdezte tőle.

Lola nem szólt semmit. De úgy nézett rá, mint akinek nincs kifogása a virsli ellen. Figyelmesen felszeletelte a virsli, behajította a darabkákat egy edénybe, egy kis forró vízbe, mert a kandúr nem szerette a hűtőből kivett hideg ételt. Várt egy percig, leszűrte, megtapogatta, hogy leellenőrizze, megmelegedtek-e a virsli darabok, és csak ekkor adta oda a macskának az ételt. Falánkan evett, mintha nem tett volna ugyanígy mindössze egy órával azelőtt.

– No, látod – mondta a nő a macskának. – Tudom én jól, mi kell neked. És mikor megetted azt, elmegyünk az állatorvoshoz, te meg én. Nem fog fájni, kapsz majd egy kellemes kis érzéstelenítést. És kész lesz az egész pár perc alatt. Ugye?

Úgy látta, mintha Lola bólintott volna egyet a vörös fejével. Ennyi elég is volt neki. Levette a szekrény tetejéről a macskahordozó kosarat, és öltözködni kezdett.